

Bok

kultur@adresseavisen.no

Populære skrivekurs

Norsk Forfatter-sentrum Midt-Norges kurs i skjønnlitterær skriving er populære, og denne sesongen arrangeres det nye skrivekurs både for

voksne og ungdom. Søknadsfrist er 26. januar, og kurslederne er Kristin Ribe (bildet), Arild Vange, Kristin Lian Berg og Mathias R. Samuelsen.

Ny app for kort litteratur

Gyldendal lanserer applikasjonen Kortlest. Applikasjonen er en digital abonnements-tjeneste for iPhone og iPad der du abonnerer på noveller, essays og andre korte, litterære perler. Hver måned legges det ut 5-7 nye tekster, lydsnutter eller filmer.

TOPP 10

Boktoppen

Denne uke	Forrige uke	Tittel	Forfatter	Uker på lista
1	(1)	Snøbarnet	Eowyn Ivey	2
2	(6)	Jeg er Zlatan	Zlatan Ibrahimovic	7
3	(8)	Reisen hjem	Lori Lansens	27
4	(-)	Borderline	Liza Marklund	4
5	(5)	Vinterstengt	Jørn Lier Horst	2
6	(-)	Trondheim 1960	Rolf Rolfsen og Ivar Mølsknes	1
7	(-)	Steve Jobs	Walter Isaacson	1
8	(-)	Bibelen		6
9	(-)	Det dyrebare	Linn Ullmann	3
10	(-)	Drømmeløs	Jørgen Brekke	1

De meste solgte fullprismønstre på Ark Bruns og Norli-butikkene i Trondheim sist uke.

SIMENS FAVORITTER

Amerikanske journalistiske perler

Simen Ekern (36) idéhistoriker, journalist og forfatter, og debattredaktør i Dagbladet. Dessuten er han Roma-kjenner, og ga i fjor røst ut «Roma – nye fascister, røde terrorister og drømmen om det søte liv». For denne boken ble han tildelt Brageprisen.

1 Hva er din største leseropplevelse?

– Jeg tror rett og slett jeg må svare «Prosesen» av Franz Kafka, en av temmelig få bøker jeg har lest tre ganger. Første gang var jeg en litt pretensios fjortenåring. Heldigvis er boka ikke selvhøytidelig, men alvorlig, absurd og egentlig veldig morsom, så jeg kom greit fra det.

2 Er det noen bestemt forfatter som har hatt direkte betydning for ditt eget forfatterskap?

– Jeg blir inspirert av å lese den britiske historikeren Tony Judt, en mann som klarte å kombinere faglig tyngde med retorisk sprengkraft og en god del humor både i korte essays og i svære bokutgivelser. Sånn vil jeg bli når jeg blir stor.

3 Hva leser du nå?

– Akkurat nå leser jeg to bøker. En samling av de beste featureartiklene som ble skrevet i USA i fjor, med flere journalistiske perler. Og så har jeg akkurat begynt på en bok av Graham Greene, «Stamboul train». Bak-siden lover mord, sex og revolusjon på toget fra Ostende til Konstantinopel. Jeg har ennå ikke lest en Greene-bok som har skuffet.

KARI HOVDE

22. juli-bøker økte salget til jul

● **Oslo:** Ni bøker om terrorangrepene 22. juli kom ut i høst. Motsatt av det forlagene selv trodde, endte en god del av dem under jule-trærne. 22. juli-bøkene som ble utgitt før jul, fikk samlet en salgsøkning på 45 prosent de to siste ukene før jul, sammenlignet med de to ukene før, viser tall NTB har hentet inn fra Bokhandlerforeningen. – Økningen er såpass tydelig at vi kan slå fast at også disse bøkene fikk et oppsving før jul, sier rådgiver Elin Øy i Bokhandlerforeningen til NTB. NTB

Flere norske ro

I løpet av 30 år har skjønnlitterære utgivelser på norsk blitt nesten tredoblet.

– At det utgis så mange bøker på norsk, er helt fantastisk. Men jeg er kritisk til at det er vanskelig for forbrukerne å lese bøkene elektronisk, sier professor John Brumo.

Lederen for Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap ved NTNU synes den digitale bokhyllen med e-bøker, Bok-sky, er for dårlig.

– Det å få kjøpt norsk skjønnlitteratur elektronisk er vanskelig. Kjøperen må innom sju forskjellige nettbutikkere for å finne hvilken som er billigst. Samtidig er det få norske titler tilgjengelig, påpeker Brumo.

Mange bøker å velge mellom

I 1980 ble det utgitt 1274 i skjønnlitterære bøker på norsk. 30 år senere hadde antallet steg- get til 3134 i 2010. Tallene dekker både bøker på norsk, nynorsk og samisk samt oversettelser.

– Det betyr at bokleserne har mange bøker å velge blant. Det er gunstig både for leseferdighetene og leseforståelsen. Dessuten viser det at ideen om alle som sitter på Facebook og nettet er feil, mener Brumo.

Den innenlandske produksjonen av skjønnlitteratur har steg- get fra 493 bøker i 1980, til 1111 bøker i år 2009.

– I Norge har vi hatt et godt klima for at forfattere skal bygge og utvikle sitt forfatterskap, sier høyskolelektor Anitra Figenschou ved Handelshøyskolen BI.

– Min kollega professor Anne-Britt Gran pleier å si at vi lever i et kulturpolitisk lykke- land. Det er særlig innkjøpsord- ningen, bokavtalen og momsfr- taket som gjør det godt å være forfatter, forlegger eller bok- handler i Norge. Vi har en så sterk og god litterær produksjon

at norsk skjønnlitteratur også har blitt en eksportvare.

Kraftig økning i antall forlag
Det er ikke forfatterne på eget forlag som gjør at det utgis stadig mer skjønnlitteratur.

– Få publiserer på egen hånd, de fleste havner på et forlag. Men antall forlag har økt kraftig, rundt regnet er det 130 forlag i Norge, sier Kristenn Einarsson, direktør for Den norske forleg- gerforening.

I tillegg kommer små kjø- kenbenkforlag med en til to ut- givelser. De siste årene har det blitt stadig lettere å få oppfylt forfatterdrømmen. Det er enkelt å publisere sin egen bok på net- tet, mulig å markedsføre boken sin selv via sosiale medier og det å se sitt eget navn på smussom- slaget er ikke lenger en økono- misk utopi. Trykkeprisene er svært lave. Men høyskolelektor- en mener den statlige innkjøp- sordningen for litteratur er vik- tigst for økningen av den skjønnlitterære produksjonen.

- Genial ordning

Gjennom innkjøpsordningen kjøper Norsk kulturråd 1000 ek- semplarer av alle norske roma- ner som holder en viss kvalitet og 1550 av tilsvarende bøker for barn og ungdom. Disse bøkene fordeles på bibliotekene rundt om i landet.

– Innkjøpsordningen er genial fordi den gir både forfatte- ren, leseren og forlagene: Boka blir tilgjengelig gratis for alle via bibliotekene, forlaget blir sikret et minimumssalg og må samti- dig øke royaltyprosenten til for- fatteren som dermed tjener mer, oppsummerer Figenschou.

HEIDI OLIV WOLLAMO 07200
heidi.wollamo@adresseavisen.no

– **Innkjøps- ordningen er genial fordi den gir både for- fatteren, leseren og forlagene.**

ANITRA FIGENSCHOU, høyskolelektor ved Handelshøyskolen BI

Bok- turister:

Etter at Oskarson utga den første boken om Oda, har mange lesere kommet ut til Spåhålet. – Skriver du lokalt og det fenger, så selger du bøker, tror forfatter Vidar Oskarson. Foto: HEIDI OLIV WOLLAMO

Satses ikke på e-bøker

Ytterst i havgapest ligger en liten skjønn- litterær suksess. Men digital er den ikke.

– **Jeg skulle ønske trønderske bokhand- lere var litt sprekere i forhold til lokale for- fattere, det er vi som gjør dem unike.**

– E-boka vil komme, men det er mer sjarmerende med papir. Dessuten har jeg ingen unge le- sere utenfor Frøya, og tror ikke markedet er der for meg, sier forfatter Vidar Oskarson.

Etter å bodd 30 år i Trond- heim, flyttet han hjem til Mau- sundvær, åpnet vertshus, skrev bok og startet eget forlag. Til nå har han solgt 4000 eksemplarer av de to bøkene om Oda og «Fol- ket i Spåhålet». Målgruppen for historien om fiskerjenta er le-

sere over 30 år, og Oskarson tror de fremdeles liker lukten av en ny bok.

– Utfordringen er at jeg ikke har noen distribusjon. Jeg skulle ønske trønderske bokhandlere var litt sprekere i forhold til lo- kale forfattere, det er vi som gjør dem unike. Noen bokhandlere har tatt inn bøkene, men 95 pro- sent av distribusjonen står jeg for selv. Jeg er overbevist om at jeg kunne solgt ti ganger så mange bøker hvis distribusjo- nen var bedre, sier forfatteren som har jobbet seks år i Exlibriz forlag.

Denne dagen er det ingen å se ute i fiskeværet, når Oskarson viser vei til det lille huset i Spåhå- let.

Drama med saltmak

– Jeg innrømmer at jeg er fascinert av Falkbergets An-Mag- ritt og Undsets Kristin Lavrans- datter, hovedpersonen skulle være en sterk kvinne som bodde ved havet. Nesten hele boka var ferdig før jeg fikk plassert henne i landskapet. En lørdag gikk vi tur forbi Spåhålet, og da var det gjort.

I bøkene følger han hovedper-

